

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2016/336

z dne 8. marca 2016

o uporabi Direktive Sveta 2008/120/ES o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev v zvezi z ukrepi za zmanjšanje potrebe po krajšanju repov

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Sveta 2008/120/ES ⁽¹⁾ od držav članic zahteva, da zagotovijo, da se krajšanje repov ne opravlja rutinsko, temveč samo takrat, kadar se lahko dokaže, da so na seskih svinj ali na uhljih ali repih drugih prašičev nastale poškodbe.
- (2) Krajšanje repov se pri prašičih opravlja za preprečevanje grizenja repov, neobičajnega vedenja, ki ga povzroča več dejavnikov. Navedena praksa prašičem najverjetneje povzroča bolečine in zato zmanjšuje njihovo dobrobit.
- (3) Direktiva 2008/120/ES določa, da je treba pred krajšanjem repov sprejeti druge ukrepe za preprečevanje grizenja repov in drugih vedenjskih motenj, pri čemer se upoštevata okolje in gostota živali. Zaradi tega je treba spremeniti neprimerne bivalne razmere nastanitve ali sisteme reje.
- (4) Direktiva 2008/120/ES od držav članic prav tako zahteva, da zagotovijo, da imajo prašiči stalen dostop do zadostne količine materiala, kot je na primer slama, seno, les, stržine, gobji kompost, šota ali mešanica takšnega materiala („material za obogatitev okolja“), ki ga lahko brez težav raziskujejo in premikajo, ne da bi bilo pri tem ogroženo njihovo zdravje.
- (5) Evropska agencija za varnost hrane je pripravila znanstvena mnenja o tveganjih, povezanih z grizenjem repov pri prašičih, in mogočih načinih za zmanjšanje potrebe po krajšanju repov ⁽²⁾ ter tudi znanstveno mnenje o večfaktorskem pristopu k uporabi z živalmi povezanih in nepovezanih ukrepov za oceno dobrobiti prašičev ⁽³⁾. Ugotovitve navedenih znanstvenih mnenj bi bilo treba upoštevati pri najboljših praksah iz tega priporočila.
- (6) Sistemi reje se med državami članicami razlikujejo. Zato je treba na ravni Unije priporočiti najboljše prakse za zmanjšanje potrebe po krajšanju repov in optimizirane rešitve za zagotavljanje materiala za obogatitev okolja.
- (7) To priporočilo bi bilo treba uporabljati v skladu z določbami Direktive 2008/120/ES in drugo ustrezno zakonodajo Unije, ki se uporablja za dobrobit prašičev –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Pri uporabi splošnih zahtev za preprečevanje grizenja repov in s tem zmanjšanje rutinskega krajšanja repov, kakor je določeno v Prilogi I k Direktivi 2008/120/ES, bi morale države članice upoštevati smernice o najboljših praksah, ki temeljijo na znanstvenih spoznanjih, iz odstavkov od 2 do 7.
2. Države članice bi morale:
 - (a) zagotoviti, da kmetje opravljajo oceno tveganja pojava grizenja repov na podlagi z živalmi povezanih in nepovezanih kazalnikov („ocena tveganja“); ter
 - (b) določiti merila skladnosti z zahtevami zakonodaje in jih javno objaviti na spletišču.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2008/120/ES z dne 18. decembra 2008 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev (UL L 47, 18.2.2009, str. 5).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/611>.

⁽³⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3702>.

3. Pri izvedbi ocene tveganja bi bilo treba preveriti naslednje parametre:

- (a) razpoložljivost materiala za obogatitev okolja;
- (b) čistočo;
- (c) toplotno ustreznost in kakovost zraka;
- (d) zdravstveni status;
- (e) tekmovanje za hrano in prostor;
- (f) prehrano.

Na podlagi rezultatov ocene tveganja bi bilo treba razmisliti o ustreznih spremembah upravljanja na gospodarstvih, kot je zagotavljanje ustreznega materiala za obogatitev okolja, ustreznih bivalnih razmer nastanitve, dobrega zdravstvenega statusa in/ali uravnotežene prehrane za prašiče.

4. Material za obogatitev okolja bi moral prašičem omogočati izpolnjevanje osnovnih potreb, ne da bi bilo pri tem ogroženo njihovo zdravje.

Zato bi moral biti material za obogatitev okolja varen in imeti naslednje značilnosti:

- (a) biti bi moral užiten, da ga prašiči lahko jejo ali vohajo, in po možnosti zagotavljati prehranske koristi;
- (b) biti bi moral žvečljiv, da ga lahko prašiči grizejo;
- (c) omogočati bi moral raziskovanje, da prašiči lahko iščejo po njem;
- (d) biti bi moral premičen in omogočati preoblikovanje, da ga prašiči lahko premikajo ali spremenijo njegov videz ali strukturo.

5. Poleg značilnosti, navedenih v odstavku 4, bi moralo za zagotovljeni material za obogatitev okolja veljati naslednje:

- (a) pri njem se upošteva trajnostni interes, kar pomeni, da spodbuja raziskovalno vedenje prašičev ter se redno menja in dodaja;
- (b) živali ga lahko manipulirajo z rilcem;
- (c) na voljo je v zadostni količini;
- (d) je čist in higiensen.

6. Za izpolnjevanje osnovnih potreb prašičev bi moral imeti material za obogatitev okolja vse značilnosti, navedene v odstavkih 4 in 5.

V ta namen se uporablja naslednja razvrstitev materiala za obogatitev okolja:

- (a) optimalni material – material, ki ima vse značilnosti, navedene v odstavkih 4 in 5, in se zato lahko uporablja sam;
- (b) neoptimalni material – material, ki ima večino značilnosti, navedenih v odstavkih 4 in 5, in bi ga bilo zato treba uporabljati v kombinaciji z drugimi materiali;
- (c) material postranskega interesa – material, ki prašiče zamoti, vendar za katerega ne bi smelo veljati, da izpolnjuje njihove osnovne potrebe, zaradi česar bi bilo treba zagotoviti tudi optimalni ali neoptimalni material.

7. Da bi preverile, ali imajo prašiči dostop do zadostne količine ustreznega materiala za obogatitev okolja, bi morale države članice zagotoviti, da kmetje upoštevajo najboljše prakse glede ustreznih kazalnikov za spremljanje dobrobiti prašičev v svoji oskrbi.

Ta ocenjevalna metoda za preverjanje dostopa do materiala za obogatitev okolja bi morala zajemati preglede na podlagi:

- (a) z živalmi povezanih kazalnikov, kot so prisotnost pogriženih repov, kožnih poškodb in/ali nenormalnega vedenja prašičev (kot je majhno zanimanje za material za obogatitev okolja, ki je na voljo, spopadanje zanj, grizenje drugih elementov poleg materiala za obogatitev okolja, ritje po iztrebkih ali večja razširjenost pripravljanja gnezda pri nebrehlih svinjah); in
- (b) z živalmi nepovezanih kazalnikov, kot so pogostost obnavljanja, dostopnost, količina in čistoča zagotovljenega materiala za obogatitev okolja.

8. Komisija bi morala spremljati izvajanje tega priporočila in na javno dostopnem spletišču Komisije objaviti podrobnejše informacije o najboljših praksah iz odstavkov od 2 do 7, ki so v skladu z najnovejšimi in najbolj relevantnimi znanstvenimi spoznanji.
9. Države članice bi morale ob aktivnem sodelovanju kmetov ustrezno razširjati najboljše prakse iz odstavkov od 2 do 7.

V Bruslju, 8. marca 2016

Za Komisijo
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije
